



สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และขอเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา ความเข้าใจในศิลปะ ในมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์" สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา ความเข้าใจในศิลปะในมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา ความเข้าใจในศิลปะในมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า หลักสูตร หนังสือประกอบการสอนวิชา ความเข้าใจในศิลปะ เอกสาร ตำรา วารสาร สิ่งพิมพ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสัมภาษณ์ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชา ความเข้าใจในศิลปะในมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ จากนั้นได้สร้างแบบสอบถามขึ้น 1 ชุด เพื่อถามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษากลับมาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา ความเข้าใจในศิลปะในมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ แบบสอบถามมี 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้คำถามแบบตรวจคำตอบ (check list) ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา ความเข้าใจในศิลปะ ใช้คำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (open ended) โดยเปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ นำมาปรับปรุงแก้ไขภายใต้การให้คำปรึกษาของอาจารย์

ที่ปรึกษา แล้วนำไปทดลองใช้ (try out) กับอาจารย์ 5 คน และนักศึกษา 25 คน เพื่อหาข้อบกพร่องในการปรับปรุงใหม่ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มประชากรจริง คืออาจารย์ผู้สอนวิชาความเข้าใจในศิลปะในมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ 20 คน และนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เรียนวิชา ความเข้าใจในศิลปะจำนวน 472 คน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนจากอาจารย์จำนวน 20 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 และจากนักศึกษาจำนวน 445 ชุด คิดเป็นร้อยละ 94.27

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ได้จากประชากรทั้ง 2 กลุ่มมาวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติ คือตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา ความเข้าใจในศิลปะ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาโดยการทดสอบค่าที (t-test) แล้วนำเสนอข้อมูลตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ในรูปตารางและความเรียง ส่วนตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเป็นข้อมูลที่ได้จากการเปิดโอกาสให้ผู้ตอบตอบโดยอิสระ นำเสนอในรูปความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ก. อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นชายอายุ 41 ปีขึ้นไป วุฒิต่างการศึกษาชั้นสูงสุดระดับปริญญาโท เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการสอนวิชา ความเข้าใจในศิลปะมาแล้วเป็นเวลาประมาณ 6-15 ปี จำนวนการเรียนที่สอนต่ำกว่า 6 คาบต่อสัปดาห์ เคยรับการอบรมสัมมนาศิลปะมาแล้ว มีความรู้เกี่ยวกับวิชาความเข้าใจในศิลปะพอสมควร การแสวงหาความรู้ส่วนใหญ่ได้มาจากการอ่านตำราเกี่ยวกับวิชา ความเข้าใจในศิลปะ

ข. นักศึกษาคูสอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหญิงอายุระหว่าง 18-20 ปี อยู่ในชั้นปีที่ 1 มีความสนใจและมีความรู้ทางศิลปะพอประมาณ แสวงหาความรู้ทางศิลปะ โดยการอ่านตำราศิลปะเท่าที่จะหาได้

2. ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา ความเข้าใจในศิลปะในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร

ก. คานคุณสมบัติของอาจารย์สอนวิชา ความเข้าใจในศิลปะ
อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นควย และเมื่อวิเคราะห์
เป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นควยอย่างยิ่ง 6 ข้อ คือข้อที่ 2 มีความรู้
ทางศิลปะในแนวทาง ข้อที่ 5 ติดตามข่าวสารและความเคลื่อนไหวในวงการศิลปะอยู่
เสมอ ข้อที่ 6 มีความสามารถในการใช้สื่อการสอน ข้อที่ 8 มีความสามารถในการลำดับ
ขั้นตอนของเนื้อหา ข้อที่ 11 มีความตรงต่อเวลา ข้อที่ 12 มีน้ำใจและศรัทธาในอาชีพ
ของตนเอง นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นควยทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือข้อ
5 ติดตามข่าวสารและความเคลื่อนไหว ในวงการศิลปะอยู่เสมอ

นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นควย และเมื่อวิเคราะห์
เป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นควยอย่างยิ่ง 1 ข้อ คือข้อที่ 4 มี
มนุษย์สัมพันธ์ที่ดีกับครูเรียน นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นควยทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ย
สูงที่สุดคือข้อ 4 มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีกับครูเรียน

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นโดยส่วนรวม อาจารย์และนักศึกษา
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของอาจารย์สอนวิชา ความเข้าใจในศิลปะแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข. คานคุณสมบัติของครูเรียนวิชา ความเข้าใจในศิลปะ
อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นควย และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่
ในระดับไม่แน่ใจ 1 ข้อคือข้อ 1 มีความรู้ทางศิลปะมากจน นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ใน
ระดับเห็นควยทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือข้อ 3 มีความมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น
และซักถามเมื่อมีข้อสงสัย

นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นควย และเมื่อวิเคราะห์เป็น
รายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นควยทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือข้อ 4

มีความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของการเรียนวิชา ความเข้าใจในศิลปะ

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นโดยส่วนรวม อาจารย์และ
นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้เรียนวิชา ความเข้าใจในศิลปะ ไม่แตกต่างกัน

ค. ด้านการใช้เอกสารและตำราประกอบการเรียนการสอน

อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย และเมื่อวิเคราะห์เป็น
รายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ 1 ข้อ คือข้อ 1 ใช้เอกสารของหน่วย
ศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู ประกอบการเรียนการสอน นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ใน
ระดับเห็นด้วยทุกข้อ ข้อที่มากที่สุดคือข้อ 3 ใช้เอกสารอื่น ๆ หรือสิ่งตีพิมพ์ที่ผู้สอน
เห็นว่า เหมาะสม

นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยทุกข้อ และข้อที่มากที่สุด
คือข้อ 3 ใช้เอกสารอื่น ๆ หรือสิ่งตีพิมพ์ที่ผู้สอนเห็นว่าเหมาะสม

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นโดยส่วนรวม อาจารย์และนักศึกษามี
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้เอกสาร และตำราประกอบการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกัน

ง. ด้านเกี่ยวกับเนื้อหาและหลักสูตร

อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย และเมื่อวิเคราะห์
เป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ 3 ข้อ คือข้อ 2 เนื้อหาที่มีความ
ท้อเนื่องและเรียงลำดับความยากง่ายไม่ขาดตอน ข้อ 6 เนื้อหาวิชามุ่งส่งเสริมทักษะ
ให้แก่ผู้เรียน และข้อ 8 การจัดอัตราเวลาเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา นอกนั้นมี
ความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยทุกข้อ ข้อที่มากที่สุดคือข้อ 4 เนื้อหาวิชาที่มีความ
ยืดหยุ่น ให้ความสำคัญความเหมาะสม

นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย และเมื่อวิเคราะห์เป็น
รายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยทุกข้อ ข้อที่มากที่สุดคือข้อ 5
เนื้อหาวิชาส่งเสริม และพัฒนาประสบการณ์ทางศิลปะให้แก่ผู้เรียน

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นโดยส่วนรวม อาจารย์และนักศึกษามี
ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ค่าความสำคัญ เป็นประโยชน์ และควรคงไว้ของเนื้อหาวิชา
 อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีความ
 เห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือข้อ 1 เนื้อหาส่วนที่เกี่ยวกับ
 ความหมายและขอบข่ายของศิลปะ

นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย และเมื่อวิเคราะห์เป็น
 รายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือข้อ 8
 เนื้อหาส่วนที่เกี่ยวกับศิลปะพื้นบ้าน

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นโดยส่วนรวม อาจารย์และนักศึกษามี
 ความคิดเห็นค่าความสำคัญ เป็นประโยชน์ และควรคงไว้ของเนื้อหาวิชา ไม่แตกต่างกัน

จ. ค่าเกี่ยวกับวิธีสอนและการจัดกิจกรรม

อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย และเมื่อวิเคราะห์เป็น
 รายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 ข้อคือ ข้อ 6 การจัดให้มี
 การศึกษานอกสถานที่ตามความเหมาะสม นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยทุกข้อ
 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ ข้อ 6 การจัดให้มีการศึกษานอกสถานที่ตามความเหมาะสม

นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย และเมื่อพิจารณาเป็น
 รายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ
 ข้อ 11 การจัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้ปฏิบัติจริง

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นโดยส่วนรวม อาจารย์และนักศึกษามี
 ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีสอนและการจัดกิจกรรมไม่แตกต่างกัน

ฉ. ค่าเกี่ยวกับสื่อการสอน

อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย และเมื่อวิเคราะห์
 เป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 ข้อ คือข้อ 2 การใช้
 สไลด์และภาพโปรงแสง ข้อ 3 การใช้วีดิโอและภาพยนตร์ และข้อ 5 การใช้ของจริง
 เป็นสื่อการสอน นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ
 ข้อ 2 การใช้สไลด์และภาพโปรงแสง

นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย และเมื่อวิเคราะห์
เป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 ข้อคือ ข้อ 5 การใช้
ของจริงเป็นสื่อการสอน นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ย
สูงที่สุดคือข้อ 5 การใช้ของจริงเป็นสื่อการสอน

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นโดยส่วนรวม อาจารย์และนักศึกษามี
ความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อการสอน ไม่แตกต่างกัน

ข. ด้านเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล

ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการวัดผล และประเมินผล

อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย และเมื่อวิเคราะห์เป็น
รายข้อพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ 1 ข้อคือข้อ 7 การทดสอบย่อยเกือบ
ละครึ่ง นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือข้อ 9
การสอบปลายภาค

นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย และเมื่อวิเคราะห์
เป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ
ข้อ 9 การทดสอบปลายภาค

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นโดยส่วนรวม อาจารย์และนักศึกษามี
ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการวัดผล ไม่แตกต่างกัน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้รูปแบบ การวัดผลและประเมินผล

อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ 2 ข้อ คือข้อ 4

การสอบภาคปฏิบัติ และข้อ 5 การสอบสัมภาษณ์ นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ
เห็นด้วยทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือข้อ 3 การใช้แบบทดสอบเชิงอัตนัยและปรนัย
ปนกัน

นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย และเมื่อวิเคราะห์
เป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ 3 ข้อ คือข้อ 1 การใช้แบบ
ทดสอบเชิงอัตนัย ข้อ 5 การสอบสัมภาษณ์ และข้อ 6 การสอบจากสไลด์หรือแผนภาพ
นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือข้อ 4 การ

สอบภาคปฏิบัติ

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นโดยส่วนรวม อาจารย์และนักศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการวัดผลและประเมินผลไม่แตกต่างกัน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดความสามารถในด้านต่าง ๆ ในการวัดผลและประเมินผล

อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย และเมื่อวิเคราะห์ เป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 ข้อ คือข้อ 3 การวัดความสามารถในด้านการแสดงความคิดเห็นวิจารณ์ และการใช้เหตุผล และพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ 1 ข้อ คือข้อ 1 การวัดความสามารถในด้านการรู้ความจำ นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือข้อ 3 การวัดความสามารถในด้านการแสดงความคิดเห็นวิจารณ์และการใช้เหตุผล

นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย และเมื่อวิเคราะห์ เป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือข้อ 5 การวัดความสามารถในด้านการนำไปใช้

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นโดยส่วนรวม อาจารย์และนักศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดความสามารถในด้านต่าง ๆ ในการวัดผลและประเมินผลไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากคำถามปลายเปิดซึ่งอาจารย์และนักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ก. ความคิดเห็นด้านเนื้อหาวิชา และด้านหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนบางส่วนมีความเห็นว่า ควรมีการสัมมนาเพื่อเสนอแนะหรือตกลงให้เข้าใจร่วมกันถึงขอบข่ายเนื้อหาวิชาความเข้าใจในศิลปะในวิทยาลัยครู ส่วนนักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเห็นว่าเนื้อหาวิชา ควรเน้นการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและเพิ่มเวลาเรียนใหม่มากขึ้น

ข. ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเห็นว่า ควรมีการนำนักศึกษาไปสัมผัสของจริง เช่น นิทรรศการ หรือพิพิธภัณฑ์ ส่วนนักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเห็นว่า ควรมีการจัดแสดงผลงานของนักศึกษา และมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างนักศึกษาทางหมู่บ้านที่เรียนวิชาความเข้าใจในศิลปะด้วยกัน

ค. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน อาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ควรผลิตสื่อการเรียนใกวางขวางชน ส่วนนักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ควรใช้สื่อการเรียนใใหมาก

ง. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล อาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ควรใช้ข้อสอบรวมทุกวิทยาลัย ส่วนนักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า เมื่อจบการเรียนการสอนแต่ละบทควรมีการวัดผลหรือการสอบย่อย

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยได้พบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาความเข้าใจในศิลปะ ในสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์มีรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านเกี่ยวกับคุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนวิชาความเข้าใจในศิลปะ อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นควยอย่างยิ่งว่า อาจารย์ควรมีการติดตามข่าวสารและความเคลื่อนไหวในวงการศิลปะอยู่เสมอ ตลอดจนควรมีความรู้ทางศิลปะในแนวกวาง ซึ่งคุณสมบัติดังกล่าวสอดคล้องกับรายงานการวิจัยของอุทุมพร ทองอุไทย (2522 : 1-15) ที่ไคทำการศึกษพบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนมาก ทอดติดตามข่าวสารในเรื่องที่ทำการสอนอยู่เสมอ เพื่อให้ไคเนื้อหาที่ทันคอกเหตุการณ์มาใช้ในการเรียนการสอน ตลอดจนมีการคนควหาควมรู้ในวิชาการต่าง ๆ ประกอบการสอนใกวางขวาง และเมืองทอง แซมณั (2519 : 100-103) ก็ไคพบว่าลักษณะของครุฑที่คองมีความรู้ในสาขาวิชาใกวางขวาง ตลอดจนมีความรู้ในสาขาอื่น ๆ ค้วย สำหรับนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นควยว่า อาจารย์ควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผูเรียน มีน้ำใจและศรัทธาในอาชีพของตนเอง ซึ่งตรงกับผลการศึกษาคง โรโมน (Romine 1974 : 139-143) ที่ไคศึกษา พบว่า บรรยากาศที่ช่วยให้เกิดการเรียนรูไคคั้งขึ้นคือ คานบุคคลิกของผูสอน ผูสอนจะคองมีอารมณ์ขัน สนใจวิชาที่สอน มีความจริงใจและเป็นกันเองกับผูเรียน ซึ่งนับว่าคุณสมบัติดังกล่าว เป็นองคประกอบอันสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาค้นเกี่ยวกับคุณสมบัติของอาจารย์โดยส่วนรวม พบว่า อาจารย์ และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ในข้อที่ว่า อาจารย์ควรมีความรู้กว้างขวางในสาขาวิชาอื่น ๆ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน มีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อความหมาย แต่งกายสุภาพสะอาดและมีรสนิยม ตลอดจนมีน้ำใจ และศรัทธาในอาชีพของตน ซึ่งคุณสมบัติดังกล่าวนี้ล้วนเป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาบุคลิกภาพที่ดีของครู เพราะจะเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งที่ผลักดันให้ครูเรียนรู้อย่างยิ่งยวด (ถวัลย์ มาศจรัส 2529 : 5)

2. ค้นเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้เรียนวิชาความเข้าใจในศิลปะ อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นควย ว่าผู้เรียนควรมีความมั่นใจในการแสดงความคิดเห็นและซักถามเมื่อมีข้อสงสัย มีความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของการเรียนวิชาความเข้าใจในศิลปะ ตลอดจนมีความกระตือรือร้นในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมมนาเรื่องสภาพการศึกษาศิลปะระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย (มหาวิทยาลัยศิลปากร 2527 : 191) ที่ได้เสนอแนวทางการพัฒนาการศึกษาศิลปะในระดับอุดมศึกษาไว้โดยสรุปว่า ควรเตรียมให้ครูผู้เรียนมีความรู้ในเป้าประสงค์ของวิชาศิลปะ มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมและมีความกระตือรือร้น ตลอดจนมีความกล้าในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออกซึ่งความสามารถทางศิลปะ

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาค้นเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้เรียนโดยส่วนรวมพบว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อที่ว่าผู้เรียนควรมีความรู้ทางด้านศิลปะเป็นพื้นฐานมาก่อน อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ แต่นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นควย โดยอาจจะเนื่องมาจากสาเหตุที่นักศึกษาเฝ้าดูเห็นความจำเป็นของการมีความรู้พื้นฐาน ในสาขาวิชาก่อนการเริ่มตนการศึกษาอย่างแท้จริง เพราะจะทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มลทา วิเศษจิตเลิศ (2528 : 60-64) ที่พบว่าพื้นฐานของผู้เรียนมีความจำเป็นมาก ในอันที่จะทำให้เกิดการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จตามจุดประสงค์ของรายวิชา นอกจากนี้

อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในคุณสมบัติของผู้เรียนที่ควรมีการแสดงความคิดเห็นและซักถามเมื่อมีข้อสงสัย ตลอดจนสนใจและติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวของวงการศิลปะอยู่เสมอ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าสูงกว่านักศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอาจารย์เฝ้ามองเห็นความสำคัญของคุณสมบัติทางด้านนี้ของนักศึกษา เพราะมีความคิดเห็นว่าเป็นปัจจัยสำคัญในอันที่จะไถ่มาซึ่งความรู้ความเข้าใจในวิชานี้

3. ด้านการใช้เอกสารและตำราประกอบการเรียนการสอน อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยว่า ควรใช้เอกสารที่ผู้สอนเห็นว่าเหมาะสม และเอกสารที่ผู้สอนหรือภาควิชาจัดทำขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมาลี วิไลรัตน์ (2522 : 47) ที่พบว่า อาจารย์ในวิทยาลัยครูส่วนกลางและส่วนภูมิภาคส่วนใหญ่ ใช้เอกสาร วารสาร ตลอดจนหนังสือพิมพ์ ประกอบการเรียนการสอนและการเตรียมการสอน สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้เอกสารของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครูประกอบการเรียนการสอน อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ แต่นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย ซึ่งในเรื่องการใช้เอกสารของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครูนั้น สุมาลี วิไลรัตน์ (2522 : 47) ได้ทำการวิจัยพบว่า ในการเรียนการสอนในวิทยาลัยครูทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคมีการใช้เอกสารของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครูประกอบการสอนน้อยที่สุด อาจเนื่องมาจากเอกสารส่วนนี้ไม่ได้รับความนิยมจากอาจารย์ผู้สอนในวิทยาลัยครูโดยทั่วไป

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้เอกสารและตำราประกอบการเรียนการสอน โดยส่วนรวมพบว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อที่ว่าควรใช้เอกสารอื่น ๆ หรือสิ่งพิมพ์ที่ผู้สอนเห็นว่าเหมาะสม เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมีค่าสูงกว่านักศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์เสรีภาพทางวิชาการอย่างเต็มที่ ในการจัดและเลือกสรรเอกสารตำราประกอบการเรียนการสอนด้วยตนเองตามความเหมาะสม

4. คำานเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาและหลักสูตรอาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นควยว่าเนื้อหาวิชาควรมีความยืดหยุ่นใคตามความเหมาะสม มุ่งส่งเสริมและพัฒนาประสบการณ์ทางศิลปะให้แก่วเเรียน รวมทั้งควรมีประโยชน์ต่อการนำไปใชในชีวิตประจำวัน ซึ่งก็มีบางส่วนที่ลอคคลองกับจุดมุ่งหมายของวิชาความเข้าใจในศิลปะคามที่ อารี สุทธิพันธุ์ และคณะ (2515 : 8) พรพรรณ เลาศศิรินาด (2522 : 1-2) และหวน พินธุพันธ์ (2515 : คำานำ) โลกลาวไว้คล้ายคลึงกันว่า เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความกลมกลืนในธรรมชาติ ชื่นชมความงามในสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น มีความเข้าใจในวิชาได้อย่างกว้างขวาง สามารถเลือกสรรสิ่งที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตได้ขึ้น สำหรับนักศึกษาที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นควยว่าเนื้อหาวิชาควรมุ่งส่งเสริมและพัฒนาประสบการณ์ทางศิลปะให้แก่วเเรียน และควรมีประโยชน์ต่อการนำไปใชในชีวิตประจำวัน เช่นเดียวกัน นอกจากนั้นนักศึกษายังมีความคิดเห็นควยว่าเนื้อหาวิชาควรมุ่งส่งเสริมทักษะทางศิลปะให้แก่วเเรียน ซึ่งอาจเป็นเพราะนักศึกษาต้องการนำทักษะที่ไครับจากการเรียนไปใชในการแก้ปัญหาการสอน เช่นการวาดภาพประกอบการสอนวิชาอื่น ๆ เป็นต้น

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาและหลักสูตร โดยส่วนรวมพบว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายขอ พบว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในข้อที่ว่าเนื้อหาควรมีประโยชน์ ต่อการนำไปใชในชีวิตประจำวัน มีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ของผู้เรียน ควรมีความยืดหยุ่นใคตามความเหมาะสม ส่งเสริมและพัฒนาประสบการณ์ทางศิลปะให้แก่วเเรียน รวมทั้งควรมีความทันสมัยและทันขอ เหตุการณ์แสดงให้เห็นว่าอาจารย์และนักศึกษาไคมองเห็นความสำคัญในเนื้อหาวิชาและหลักสูตรที่อ่านวยประโยชน์อย่างยิ่งให้แก่วเเรียน

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์และการคงไว้ซึ่งเนื้อหาวิชานั้น อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นควยทุกขอโดยเฉพาะในข้อที่ว่าควยเนื้อหาส่วนที่เป็นความหมายและขอบชายของศิลปะ ศิลปะในชีวิตประจำวัน องคประกอบศิลปะ อาจารย์ไคให้ความสำคัญมากเป็นอันดับต้น ๆ และนักศึกษาก็มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นควยทุกขอ เช่นเดียวกัน ซึ่งผลการศึกษาคั้งนี้ไคลเคียงกับผลการศึกษาของหน่วยศึกษานิเทศกรรมการฝึกหัดครู (หน่วยศึกษานิเทศก 2521 : 251) ซึ่งไคศึกษาเรื่อง

การวิเคราะห์และประเมินผล หลักสูตรการฝึกหัดครู 2519 ของสภาการฝึกหัดครู ซึ่งสรุปผลการศึกษาไว้ว่า โครงสร้างเนื้อหาวิชาและหลักสูตรกลุ่มวิชาพื้นฐานทั่วไป เหมาะสมดีแล้ว ทั้งในระดับ ป.ศ.สูง และระดับปริญญาตรี ที่ผลการวิจัยมีความใกล้เคียงกันอาจเป็นเพราะหลักสูตรวิชาความเข้าใจในศิลปะ ปี พ.ศ. 2524 ของสภาการฝึกหัดครูนั้นก็ยังไม่ใช้โครงสร้างเดิมของหลักสูตร กรมการฝึกหัดครู พ.ศ. 2519 อยู่ โดยไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาแต่อย่างใดเลย

การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์และการคงไว้ซึ่งเนื้อหา อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อที่ว่าเนื้อหาส่วนที่เป็นศิลปะพื้นบ้าน เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นควยเช่นเดียวกัน แต่ความคิดเห็นของนักศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาเฝ้ามองเห็นความสำคัญของศิลปะพื้นบ้านซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัวและเข้าใจง่าย ควรมุ่งเน้นส่งเสริมให้การศึกษาเกี่ยวกับศิลปะพื้นบ้านแก่เยาวชนรุ่นหลังและนักศึกษาใหม่มากขึ้น (วิบูลย์ ลี้สุวรรณ 2527 : บทนำ)

5. ด้านเกี่ยวกับวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการสอน อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นควยเป็นส่วนใหญ่ และเห็นควยอย่างยิ่งในข้อที่ว่าควรจัดให้มีการศึกษา นอกสถานที่ตามความเหมาะสม ซึ่งกิจกรรมการสอนส่วนนี้จะอำนวยความสะดวก การเรียนการสอนไ้มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเปลี่ยนแปลงบรรยากาศการเรียน การสอนและสิ่งแวดล้อมผู้เรียนจะไ้รับประโยชน์โดยตรงจากการใกล้ชิดกับของจริง และสถานที่จริงทำให้ไ้รับประสบการณ์ตรงและส่งผลให้การเรียนรู้ดีขึ้น แต่จากการศึกษาของวิชรา คลายนาท (2523 : 139) และปาริชาติ วรรณประภา (2517 : 77) พบว่า กิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้สอนจัดให้แก่วิชาเรียนน้อยที่สุด คือ การศึกษานอกสถานที่ ทั้งนี้เนื่องมาจากการพานักศึกษาไปศึกษานอกสถานที่ทงใช้เวลา มากและเกิดปัญหาหลายอย่าง รวมทั้งความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้สอนควย สำหรับ นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นควยเป็นส่วนใหญ่ และข้อที่มีความเห็นควย มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ข้อที่ว่าควรจัดกิจกรรมให้นักศึกษาไ้ปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับ แนวความคิดของ คิวอี้ (Dewey 1934 : 125) ที่กล่าวว่า การไ้ปฏิบัติจริง การมี ประสบการณ์ การไ้มีปฏิสัมพันธ์ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น และนอกจากนั้นนักศึกษายัง

มีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจว่าควรสอนโดยวิธีบรรยาย อาจเนื่องมาจาก โดยปกติแล้วนักเรียนจะพบกับการสอนควยวิธีบรรยายอยู่เสมอ จึงจะเห็นได้จากผลการศึกษาของ ปรียานุช ลากเจริญ (2518 : 55) ที่พบว่า วิธีสอนที่ครูใช้มากที่สุดคือการสอนแบบบรรยาย ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อในกิจกรรมการเรียนการสอนที่ซ้ำซาก

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาในค่านเกี่ยวกับวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยส่วนรวมพบว่าอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ว่าควรสอนโดยวิธีบรรยาย. ควรให้นักศึกษาทำรายงานในบางหัวข้อ และควรจัดกิจกรรมให้นักศึกษาไปปฏิบัติจริงซึ่งการค้นพบผลการศึกษาที่พบนี้ อาจารย์ผู้สอนจะสามารถนำไปใช้ปรับสภาพการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของทั้งฝ่ายอาจารย์และนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

6. ค่านเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนวิชาความเข้าใจในศิลปะ อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นควยอย่างยิ่งว่า ควรใช้สไลด์ ภาพโปรงแสง วิดีโอ และภาพยนตร์ ตลอดจนการใช้ของจริงเป็นสื่อการสอน สำหรับนักศึกษาก็มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นควยอย่างยิ่งว่าควรใช้ของจริงเป็นสื่อการสอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ เดลีย์ (Dale อ้างถึงใน ล่ายอง บุญช่วย 2524 : 195) ที่ได้กล่าวว่า ประสพการณ์จากประสบการณ์ไปสู่นามธรรม โดยกล่าวไว้ว่า ของจริงเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ได้ผลดีที่สุด ส่วนสไลด์และนวัตกรรมอื่น ๆ ก็มีผลต่อการเรียนการสอนหลายประการ มีความสะดวกในการใช้และช่วยให้การสื่อความเข้าใจเป็นไปอย่างรวดเร็ว

สำหรับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาค่านเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนโดยส่วนรวมพบว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อที่ว่าควรใช้ สไลด์ และภาพโปรงแสง รวมทั้งวิดีโอและภาพยนตร์ เป็นสื่อการสอนและเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยพบว่า อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นควยอย่างยิ่ง ส่วนนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ใน

ระดับเห็นควย แสดงให้เห็นถึงความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้นวัตกรรมทางการศึกษาเป็นอย่างมาก ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากว่าในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่านวัตกรรมมีประสิทธิภาพเป็นอย่างมากต่อการนำมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา

7. การวิเคราะห์ผลและประเมินผล เกี่ยวกับวิธีวัดผล อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นควยเป็นส่วนใหญ่ และเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์และนักศึกษาคือการสอบปลายภาค ซึ่งจากการศึกษาของ ธงชัย รัชชอน (2524 : 100) พบว่า วิธีการวัดผลและประเมินผลที่ใช้กันมากในวิทยาลัยครู คือการสอบปลายภาค อาจเป็นเพราะว่าวิธีการดังกล่าว เป็นวิธีการวัดผลประเมินผลที่ผู้สอนและผู้เรียนมีความคิดเห็นว่ามีประโยชน์และมีประสิทธิภาพมากที่สุด ส่วนวิธีการวัดผลประเมินผลโดยการสอบย่อยเกิดขึ้นครั้งนั้น อาจารย์มีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ อาจเนื่องมาจากอาจารย์มีความคิดเห็นว่าถี่ครั้งเกินไปจนจำเป็นและเกิดความยุ่งยาก รวมทั้งผู้เรียนอาจเกิดความเบื่อหน่ายได้

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาคำนึงเกี่ยวกับวิธีการวัดผลประเมินผลโดยส่วนรวมพบว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ซึ่งแสดงว่าการให้ความสำคัญต่อวิธีการวัดผลประเมินผลของทั้งฝ่ายอาจารย์และนักศึกษามีความใกล้เคียงกัน

สำหรับค่านึงเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการวัดผลและประเมินผล อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นควยเป็นส่วนใหญ่ และเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของอาจารย์และนักศึกษาคือ การใช้แบบทดสอบเชิงอัตนัยและปรนัยปนกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ เรืองธรรม (2518 : 72) ที่ได้ศึกษาพบว่า ข้อสอบที่ให้ผลดีที่สุดในการวัดประสิทธิภาพการเรียนของนักศึกษา คือข้อทดสอบแบบอัตนัยและปรนัยปนกัน และนอกจากนี้อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันในระดับไม่แน่ใจว่า ควรวัดผลประเมินผลโดยวิธีการสัมภาษณ์ อาจเนื่องมาจากวิธีการดังกล่าวมีขั้นตอนที่ยุ่งยาก และจำนวนนักศึกษาในแต่ละกลุ่มการเรียนมีจำนวนมาก จึงไม่สะดวกทั้งอาจารย์และนักศึกษาในการนำวิธีการวัดผลประเมินผลวิธีนี้มาใช้

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาคำนึงการใช้

รูปแบบการวัดผลและประเมินผล อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นโดยรวม ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ว่า ควรใช้รูปแบบการสอบภาคปฏิบัติ และการสอบจากสไลด์ ซึ่งอาจเนื่องมาจากรูปแบบดังกล่าว ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นรูปแบบการสอบที่ยุ่งยาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอบควยสไลด์ แต่สำหรับอาจารย์ ผู้สอนเองมีความคิดเห็นว่าเป็นรูปแบบการวัดผลประเมินผลดังกล่าว เป็นรูปแบบที่ค่อนข้าง สะดวกพอสมควร (สมถวิล วิเศษสมบัติ 2525 : 227)

คำถามการวัดความสามารถในค่านต่าง ๆ ของผู้เรียนอาจารย์และ นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นควยส่วนใหญ่ แต่อาจารย์มีความเห็นควยอย่างยิ่ง ในข้อที่ว่าควรวัดความสามารถในค่านการแสดงความเห็นเชิงวิจารณ์และการใช้เหตุผล ซึ่งอาจเป็นเพราะอาจารย์เฝ้ามองเห็นความสำคัญของการ เตรียมนักศึกษาที่จะออกไปเป็น ครูว่าควรมีความสามารถในการแสดงความคิดเห็นโดยใช้เหตุผล อันจะเป็นผลดีต่อ วิชาชีพของเขาเหล่านั้นต่อไปในอนาคต นอกจากนั้นอาจารย์ยังเฝ้ามองเห็นความคิดเห็นอยู่ ในระดับไม่แน่ใจว่าควรวัดความสามารถในค่านความรู้ความจำ ซึ่งอาจเป็นเพราะการ วัดความสามารถในค่านนี้อาจครอบคลุมจุดหมายของการ เรียนการสอนได้ไม่ทั่วถึงเท่า ที่ควร (ชุมพร ยงกิตกุล และ ประคอง กรรณสูต 2518 : 32)

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาค้นเกี่ยวกับ การวัดความสามารถในค่านต่าง ๆ ในการวัดผลและประเมินผลโดยส่วนรวมพบว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน ข้อที่ว่าควรวัดความสามารถค่านความรู้ ความจำ ควรวัดความสามารถในค่านการแสดงความ คิดเห็นวิจารณ์และการใช้เหตุผล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอาจารย์มีประสบการณ์มา เป็นเวลานาน จึงตระหนักถึงข้อดีและข้อบกพร่องของการวัดผลและประเมินผลใน มุมกว้างมากกว่านักศึกษา จึงทำให้การมองในส่วนละเอียดปลีกย่อยแตกต่างจากนักศึกษา ออกไป แต่อย่างไรก็ตาม วิธีการวัดผลและประเมินผลที่ดี อาจารย์ผู้สอนต้องใช้เทคนิค การวัดผลและประเมินผลหลาย ๆ อย่าง เพื่อให้ครอบคลุมการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทุกค่านตามจุดหมายของการ เรียนการสอน เพราะว่าไม่มีเทคนิคการวัดผลประเมินผล

ที่สามารถวัดความเปลี่ยนแปลงความก้าวหน้าของผู้เรียนได้ครบทุกด้าน เทคนิคแต่ละ
 อย่างมีข้อจำกัด (ชุมพร ยงกิตกฤต และประคอง กรรณสูต 2518 : 32)

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของอาจารย์ และนักศึกษาระดับปริญญาตรี
 เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาความเข้าใจในศิลปะ ในสทวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ผู้วิจัย
 มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา ความเข้าใจในศิลปะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับ กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ

1.1 กรมการฝึกหัดครู ควรมีการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับ
 เนื้อหาวิชาความเข้าใจในศิลปะ โดยให้อาจารย์ผู้สอนวิชาในวิทยาลัยครู ใดมีส่วนร่วม
 เพื่อจะทำให้เกิดความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้สอนถึงจุดมุ่งหมาย และเนื้อหาจะใ้เป็น
 ไปในทิศทางเดียวกัน

1.2 หน่วยศึกษานิเทศก์ควรเป็นผู้ผลิต หรือให้การสนับสนุนการผลิต
 เอกสาร ตำราเกี่ยวกับวิชาความเข้าใจในศิลปะ ที่มีเนื้อหาตรงตามหลักสูตร เพื่อใช้
 เป็นคู่มือประกอบการสอนวิชา ความเข้าใจในศิลปะ

1.3 กรมการฝึกหัดครู ควรร่วมงานกับหน่วยงานอื่นในการจัดอบรม
 หรือให้การสนับสนุนในการศึกษาเพิ่มพูนความรู้ทางศิลปะของอาจารย์ผู้สอนวิชาความ
 เข้าใจในศิลปะ ในวิทยาลัยครู

1.4 กรมการฝึกหัดครู ควรปรับปรุงหลักสูตร วิชาความเข้าใจใน
 ศิลปะโดยการเพื่อหน่วยกิตอีก 1 หน่วยกิต รวมเป็น 2 หน่วยกิต

2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

2.1 ผู้บริหารให้ความสนใจ และเห็นคุณค่าของการเรียนการสอน
 วิชาความเข้าใจในศิลปะ โดยการส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอน ได้รับการอบรม สัมมนา
 และศึกษาค้นคว้าทางศิลปศึกษา

2.2 ผู้บริหารควรสนับสนุน ส่งเสริม และให้ความสะดวกในการ
 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนบางอย่าง เช่น การศึกษานอกสถานที่ การจัดนิทรรศการ
 การเชิญวิทยากรมาบรรยาย เป็นต้น

2.3 ผู้บริหาร ควรให้การสนับสนุนค่านงบประมาณ เพื่อจัดหาอุปกรณ์ ตลอดจนเอกสารและตำราประกอบการเรียนการสอนวิชา ความเข้าใจในศิลปะเพื่อการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์ผู้สอนวิชาความเข้าใจในศิลปะ

3.1 อาจารย์ผู้สอน ควรเป็นบุคคลที่ หมั่นแสวงหาความรู้อยู่เสมอ และมีความรู้ทันต่อเหตุการณ์

3.2 อาจารย์ผู้สอนควรมหาโอกาส เข้าร่วมประชุมหรือสัมมนา ระหว่างผู้สอนวิชาเดียวกันในระหว่างวิทยาลัยเดียวกัน หรือกลุ่มสหวิทยาลัย เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ในเนื้อหาวิชา และเสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ

3.3 อาจารย์ผู้สอนควรใช้เทคนิคการสอนหลาย ๆ แบบ เช่น การอภิปราย การสอนแบบสาธิต เป็นต้น

3.4 อาจารย์ผู้สอนควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรหลาย ๆ กิจกรรม เช่น การทัศนศึกษาร การศึกษานอกสถานที่ เพื่อให้นักศึกษา ได้รับความรู้และทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

3.5 ควรจัดทำเอกสารหรือตำราประกอบการสอนวิชา ความเข้าใจในศิลปะให้มากขึ้น ตลอดจน การจัดหาเอกสารสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับศิลปะอย่างเพียงพอ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบปัญหาการเรียนการสอนวิชา ความเข้าใจในศิลปะระหว่างสหวิทยาลัยในภูมิภาคกับสหวิทยาลัยในกรุงเทพฯ

2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาอื่น ๆ ในหมวดศิลปะศึกษา

3. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบสภาพการเรียนการสอนวิชา ความเข้าใจในศิลปะ (art appreciation) ระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยครู กับสภาพการเรียนการสอนวิชานี้ในสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ